

Salvador Brotons

VIATGE AL MITE

Op.60

Retorn al goig
Viatge llarg
Atura un jorn

PER A COR MIXT

DINSIC
Publicacions Musicals

Col·lecció Música Coral núm. 7

Viatge al mite, Op. 60

Retorn al goig

Viatge llar

Atura un jorn

per a cor mixt a capella

Música de Salvador Brotons

Textos de Pere Gomila

Traducció dels textos al castellà i a l'anglès.

Transcripció a l'alfabet fonètic internacional.

El gravat de la coberta és una reproducció d'un gravat d'Enric-Cristòfor Ricart de la Biblioteca-Museu Balaguer de Vilanova i la Geltrú, qui ha autoritzat la seva reproducció en aquesta publicació.

Amb la col·laboració del Departament de
Cultura de la Generalitat de Catalunya,
(Direcció General de Promoció Cultural).

Transcripció fonètica: J. Moran i J. A. Rabella

Maquetació: DINSIC GRÀFIC

1a edició: març 98

© Salvador Brotons

© Pere Gomila

© Drets de publicació cedits a: DINSIC Publicacions Musicals S.L.
Santa Anna 10 E 3 - 08002 Barcelona
e-mail: dinsic@cambrabcn.es

Imprès a Barcelona Digital
C/Mallorca, 367 - 08013 Barcelona.

Dipòsit Legal: B-13.886-98

ISBN: 84-95055-00-7

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, comprenent-hi la reprografia i el tractament informàtic, com també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita de l'editor o entitat autoritzada, i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

Distribueix: DINSIC Distribucions Musicals S.L.
Santa Anna 10 E 3a - 08002
tel. (3) 318 06 05 - fax (3) 412 05 01
e-mail: dinsic@cambrabcn.es

PRÒLEG

Viatge al mite va ser composta durant els mesos de setembre i octubre de 1992 amb motiu del 20è aniversari de la coral Càrmina, i va ser encarregada pel seu director, Josep Vila. Amb aquest objectiu vaig escollir tres poemes del llibre *Cristalls* del poeta menorquí i bon amic, Pere Gomila.

Viatge al mite és una obra d'esperit mediterrani en què els tres poemes tenen una continuïtat argumental en forma de presentació, viatge i conclusió.

El primer poema, *Retorn del goig*, és un crit coratjós i enèrgic per començar un viatge a la recerca d'un temps perdut, intensament viu en la memòria del poeta. El mite de Delfos, símbol d'un món passat viscut profundament, motiva l'inici d'aquest viatge per la Mediterrània amb l'afany de tornar a viure el record. Un alè molt vital és present en tot el poema, ple d'energia, força i línies jovials.

El segon poema, *Viatge llarg*, és un *intermezzo* contemplatiu, com una mena de nocturn. Una escena de nit del "viatge per la mar estimada". Una atmosfera màgica és creada al principi i al final del poema, on podem sentir l'amable murmur de la mar i del vent, que a vegades adquireix una mica més d'agitació en la seva part central.

El darrer poema, *Atura un jorn*, descriu l'arribada de la nau a Delfos i el desencís del poeta quan observa la realitat desfigurada. El decebedor present el fa reflexionar: tot el que ell havia imaginat i viscut ja no existeix, i tan sols hi resten unes ruïnes apagades. "On, aquell goig?", clama el poeta. La música esdevé planyívola, com una mena de marxa fúnebre. Tres interrogants accentuen una gradació ascendent que gairebé arriba a la desesperació. El poeta, però, es retroba amb si mateix cercant una alternativa reconfortant. En el darrer vers, "potser el record és, també, la Bellesa", s'assoleix una esperada pau interna en el dolç i esperat acord perfecte major que clou l'obra.

Salvador Brotons

PRÓLOGO

Viaje al mito fue compuesta durante los meses de septiembre y octubre de 1992 con motivo del 20 aniversario de la coral Càrmina, y fue encargada por su director, Josep Vila. Con este fin escogí tres poemas del libro *Cristalls* (cristales) del poeta menorquín y buen amigo, Pere Gomila.

Viaje al mito es una obra de espíritu mediterráneo en la que los tres poemas tienen una continuidad argumental a modo de presentación, viaje y conclusión.

El primer poema, *Retorno del gozo*, es un grito valiente y enérgico para empezar un viaje a la búsqueda de un tiempo perdido, intensamente vivo en la memoria del poeta. El mito de Delfos, símbolo de un mundo pasado vivido profundamente, motiva el inicio de este viaje por el Mediterráneo con el afán de revivir un recuerdo. Un aliento muy vital se manifiesta a lo largo del poema, repleto de energía, de fuerza y líneas joviales.

El segon poema, *Viaje largo*, es un intermezzo contemplativo, una especie de nocturno. Una escena nocturna del “viaje por el mar amado”. Al principio y al final del poema se crea una atmósfera mágica, en la que podemos oír el amable murmullo del mar y del viento, que a veces adquiere un poco más de agitación en su parte central.

El último poema, *Detén un día*, describe la llegada de la nave a Delfos y el desencanto del poeta al observar la desfigurada realidad. El decepcionante presente le hace reflexionar: todo lo que había imaginado y vivido ya no existe, y tan sólo quedan unas ruinas mortecinas. “¿Dónde, aquel gozo?”, se lamenta el poeta. La música se vuelve lastimera, como una especie de marcha fúnebre. Tres interrogantes acentúan una gradación ascendente que casi llega a la desesperación. El poeta, sin embargo, se reencuentra consigo mismo buscando una alternativa reconfortante. En el último verso, “Quizás el recuerdo es también la Belleza”, se alcanza una anhelada paz interior en el dulce y esperado acorde perfecto mayor que cierra la obra.

Salvador Brotons

PROLOGUE

Viatge al mite (Journey to the myth) was composed during the months of September and October in 1992 on the occasion of the 20th anniversary of the Càrmina choir, at the request of its director, Josep Vila. I chose three poems from the book *Cristalls* by my good friend Pere Gomila the Menorcan poet for this purpose.

Viatge al mite is Mediterranean in spirit, and the three poems form a sequence of introduction, journey and conclusion.

The first poem *Retorn del goig* is a courageous, forceful call to begin a journey in search of a lost time, still full of life in the poet's memory. The myth of Delphi, symbol of a deeply felt world from the past, is the reason behind this journey through the Mediterranean in the hope of reliving the memory. The whole poem is imbued with life, and is full of energy, strength and spirited lines.

Viatge llarg, the second poem, is a contemplative interlude, a sort of nocturn, set at nighttime during the “journey over the beloved sea”. The author creates a magical atmosphere at the beginning and the end of the poem, where we can hear the friendly murmur of the sea and the wind, which become a little more agitated in the middle section.

The last poem - *Atura un jorn* - describes the ship's arrival at Delphi, and the poet's dismay when he discovers the disfigured reality. The dismal present makes him reflect: all that he had imagined and lived through no longer exists, all that is left are some dull ruins. “Where is that joy?” the poet cries out. The music is plaintive, almost a funereal march. Three entreaties accentuate an ascending wail that almost reaches desperation. But the poet comes to himself to look for a comforting alternative. With the last line “Perhaps memory, too, is Beauty” he reaches yearned-for interior peace with a sweet, hoped-for perfect major chord that brings the work to a close.

Salvador Brotons

PROLOGUE

L'œuvre *Viatge al mite* (voyage vers le mythe) a été composée pendant les mois de septembre et octobre 1992 à l'occasion du 20ème anniversaire de la coral Càrmina, et avait été commandée par le directeur de cette chorale, Josep Vila. Pour répondre à ce désir, j'avais choisi trois poèmes du recueil *Cristalls* (Cristaux), du poète minorquin et ami, Pere Gomila.

Viatge al mite est une œuvre empreinte d'esprit méditerranéen, dans laquelle les trois poèmes ont un argument unique qui se poursuit sous des formes différentes: la présentation, le voyage et la conclusion.

Le premier poème, *Retorn al goig* (retour à la joie), constitue un cri courageux et énergique qui marque le départ d'un voyage à la recherche d'un temps perdu, profondément présent dans la mémoire du poète. Le mythe de Delphes, symbole d'un monde passé vécu intensément, motive le début de ce voyage en Méditerranée avec le désir d'habiter le souvenir. Un souffle très vital traverse tout le poème, plein d'énergie, de forces et de lignes joyeuses.

Le deuxième poème, *Viatge llarg* (long voyage), est un *intermezzo* contemplatif, une sorte de nocturne, une scène de nuit du «voyage sur la mer aimée». Une atmosphère magique est créée au début et à la fin du poème, dans laquelle on peut entendre l'agréable murmure de la mer et du vent, qui parfois acquiert une légère agitation dans sa partie centrale.

Le dernier poème, *Atura un jorn* (arrête un jour), décrit l'arrivée du navire à Delphes et le désenchantement du poète quand il découvre la réalité défigur

Retorn del goig

Deciso ♩ = 116

ff marcato

SOPRANOS
Re-torn del goig, vai-xell que vas a Del-fos,

CONTRALTS
Re-torn del goig, vai-xell que vas a Del-fos,

TENORS
Re-torn del goig, vai-xell que vas a Del-fos,

BAIXOS
Re-torn del goig, vai-xell que vas a Del-fos,

ff spiritoso

5 mos-tra el teu cant, re-

ff spiritoso

mos-tra el teu cant, re-torn del goig, re-

ff spiritoso

mos-tra el teu cant en un en-torn de xar-xes sol - - -

ff spiritoso

mos-tra el teu cant en un en-torn de xar-xes, sol-ca ca-mins,

8 torn del goig, es-cup es-pa-dats a-gres, dó-na't al vent es-quit -

torn del goig, es-cup es-pa-dats a-gres, dó-na't al vent es-quit -

ca-ca-mins, re-torn del goig, dó-na't al vent, al vent es-quit -

ca-mins, re-torn del goig, dó-na't al vent es-quit -

Viatge llarg

Nocturno ♩ = 46 *pp gradavole e legato*

SOPRANOS *pp sussurrando* Vi - at - ge llarg — per la

CONTRALTS *u*

TENORS

BAIXOS

mp mar es - ti - ma - da, *pp* vi - at - ge llarg — de cap a cap de

u

mf mar, *p* llu - na d'hi - vern, pa - rau - les en - claus - tra - des,

mf *p* *u*

Atura un jorn

Semplice ♩ = 56 *p legato raccontando* (non cresc.)

SOPRANOS

A - tu-ra un jorn la nau que so - li - tà - ri - a s'ull-

CONTRALTS

p legato raccontando

A - tu-ra un jorn la nau que

TENORS

p uguale

A - tu - ra un jorn la nau que

BAIXOS

calando

prèn del cor d'a-ques-ta mar lla-ti - na. - na. - na.

so - li - tà - ri - a s'ull-prèn del cor d'a - ques-ta mar lla - ti - na.

so - - - li - tà - ri - a s'ull - prèn d'a - ques - ta mar lla - ti - na.

pp Con gravità ♩ = 48

pp

pp *pp*

pp oscuro

tot és si - len - ci en - torn,

Som - rís a - marg, tot és si - len - ci en - torn,

Traducció dels textos

Castellà

Retorn del goig

Retorno del gozo

Retorno del gozo, nave que vas a Delfos,
muestra tu canto en un entorno de redes,
surca caminos, escupe ásperos acantilados,
entrégate al viento salpicado de prodigios,
empuja el corazón y toma el atajo
pues ha empezado la insólita aventura
sin esperar a que el viento sea propicio
ni a que vuelos extraños nos señalen buenos augurios.
Ahora es fértil hasta el yermo y exulta el agua,
ahora es el lleno de una luna que tienta
cuando alrededor todo es dulce holganza,
gozo de los sentidos, impulso libre, frenético.
Ninguna otra señal, es la hora esperada,
retorno del gozo, nave que vas a Delfos.

Viatge llarg

Viaje largo

Viaje largo por el mar amado,
viaje largo de punta a punta de mar,
luna de invierno, palabras enclaustradas,
frío de la noche en la proa que avanza.
Ahora comprendo, mar pequeño y vastísimo,
el aliento forzado de moribundo que exhalas,
yo que he tentado con la contera en la noche
cuatro paredes húmedas de mi mundo
con aquel golpe nervioso, inquieto,
de quien un buen día emprende el largo camino
a la búsqueda del oráculo que le desvele
de una vida desmedrada entre las brumas.
Cortes en la piel del ábrego en la noche,
cortes en la piel en los labios inútiles,
mirada a ninguna parte en la nave apática,
retorno antiguo de cíclicos temores,
desasosiego febril de voluptuosidad,
ahora, otra vez, en el mar, imposible.

Atura un jorn

Detén un día

Detén un día la nave que solitaria
se deslumbra por el corazón de este mar latino.

Sonrisa amarga, todo es silencio alrededor,
la voluptuosidad se hunde en las heridas
y aprieta el corazón hacia adentro de la miseria
y fuerza el grito potente y solitario.
¿Dónde, aquel gozo? Ya no existe la Belleza
y un fuego encendido eyacula la rabia
retorcido en el absurdo imposible.
En el templo antiguo ya no quedan vírgenes
y la blancura de aquellos cuerpos sagrados
hasta el desierto y las piedras añoran.
¿Dónde, el deleite de unas horas vividas
que los años amargos al recuerdo arrebatan?
¿Dónde, el reflejo de una exultante belleza
que agujonea el pensamiento como un enigma?
¿Dónde, el portillo abierto a la memoria
para revivir la centella de un fuego mágico?
Quizás el recuerdo es también la Belleza.

Anglès

Retorn del goig

Joy returns

Joy returns, o ship travelling to Delphi,
 show how you sing surrounded by nets,
 furrow the route, spit sharp reefs,
 deliver yourself to the wonder-flecked wind,
 thrust out your breast, take the shortcut
 because an exceptional adventure has begun
 without waiting for the proper wind
 or strange flights to augur us well.
 Now even the badlands are fertile, the water exults,
 now there is a full, tempting moon
 and all around is sweet rest,
 joy of the feelings, unfettered, frenetic impetus.
 No further sign, this is the awaited hour,
 the return of joy, o ship travelling to Delphi.

Viatge llarg

Long journey

Long journey over the beloved sea,
 long journey from side to side of the sea,
 winter moon, cloistered words,
 the chill of night at the advancing prow.
 Now I understand, o small, vast vast sea,
 the forced breath of the dying that you exhale,
 I who have rapped four damp walls
 of my world at night with the handle
 with that nervous, uneasy blow
 of he who one fine day sets out on the long route
 in search of the oracle that will rouse him
 from a wan life amid the jokes.
 The southwest wind cuts the skin at night,
 cuts in the skin of the useless lips,
 the vision nowhere in the listless ship,
 old return of cyclical fears,
 feverish tautness of good feeling,
 now, once more on the sea, impossible.

Atura un jorn

One day, the ship

One day the ship halts, and alone
 is sincerely enchanted by this Latin sea.
 A bitter smile, all around is silence,
 good feeling implodes in the wounds
 and the misery squeezes the heart
 and forces out that one mighty cry.
 Where is that joy? Beauty is no longer there
 and a kindled fire ejaculates the rage
 wound up to the absurdly impossible.
 There are no longer any virgins in the old temple
 and even the desert and the stones miss
 the whiteness of those sacred forms.
 Where is the pleasure of a few hours lived
 that the bitter years rooted out of the memory?
 Where is the reflection of an exultant beauty
 that taunts thought like an enigma?
 Where is the open gap for memory
 to revive the sparkle of a magic fire?
 Perhaps memory, too, is Beauty.

Transcripció fonètica

Retorn del goig

[rətórn dəl ɣótʃ]

Retorn del goig, vaixell que vas a Delfos,
[rətórn dəl ɣótʃ/bəʃél kəβáz ə ðélfos/]
mostra el teu cant en un entorn de xarxes,
[móstrəl téw kán ən un əntórn də fárfəs/]
solca camins, escup espadats agres,
[sólkə kəmíns/əskúp əspəðádʒ áɣrəs/]
dóna't al vent esquixat de prodigis,
[dónət əl βén əskitʃád də pruðízis/]
empeny el cor i enfila la drecera
[əmpɛɲ əl kór i əɱfílə lə ðrəsérə]
que ha començat la insòlita aventura
[ká kumənsád ləɲsólitəβəntúra]
sense esperar que el vent sigui propici
[sénsəspərə kəl βén síɣi prupísi]
ni vols estranys ens mostrin bons auguris.
[ni βóɫz əstrájnz ənz móstrin bóɲz əwɣúris/]

Ara és fecund fins l'erm i exulta l'aigua,
[árés fəkúmɿ fínz lérm i əgzúltə láɣwə/]
ara és el ple d'una lluna que tempta
[áréz al plé ðunə lúnə kə témtə]
quan a l'entorn tot és dolça folgança,
[kwán ə ləntórn tót éz dólʃə folgəɲʃə/]
goig dels sentits, impuls lliure, frenètic.
[gódz ðəls səntíts/impúlz líwɾə/frənétik/]
Cap més senyal, ara és l'hora esperada,
[káβ més səɲál/áréz lórəspərəðə/]
retorn del goig, vaixell que vas a Delfos.
[rətórn dəl ɣótʃ/bəʃél kə βáz ə ðélfos/]

Viatge llarg

[biádʒə ʎark]

Viatge llarg per la mar estimada,
[biádʒə ʎárk pər lə már əstímáðə/]
viatge llarg de cap a cap de mar,
[biádʒə ʎárk də káp ə káb də már/]
lluna d'hivern, paraules enclaustrades,
[lúnə ðiβérn/pərəáwɫəz əɲkləwstráðəs/]
fred de la nit a la proa que avança.
[fréd də lə nít ə lə próə kəβánsə/]
Ara comprenc, mar petit i vastíssim,
[árə kumprénk/már pətít i βəstísim/]
l'alè forçat de moribund que exhales,
[ləlé fursád də muriβun kəgzáləs/]
jo que he tustat amb la guaspa a la nit
[ʒó ké tustát əm lə ɣwáspə lə nít]
quatre parets humides del meu món,
[kwátrə pərədz umíðəz dəl méw món/]
amb aquell cop nerviós, inquiet,
[əm əkéʎ kób nərbíós/inkíét/]

de qui un bon jorn emprèn el llarg camí
[də kiwn bóɲ ʒórn əmprén əʎ ʎárk kəmí]
a recercar l'oracle que el desvetlli
[ə rəsərká luráklə kəl dəzbéʎli]
d'una vida neulida entre les bromes.
[ðunə βiðə nəwliðéntɾə ləz bróməs/]
Talls a la pell del llebeig a la nit,
[táʎs ə lə péʎ ðəʎ kəβédʒ ə lə nít/]
talls a la pell en els llavis inútils,
[táʎs ə lə péʎ ən əɫz ʎáβiz inútils/]
mirada enlloc en el vaixell apàtic,
[miráðəɲʎók ən əl βəʃél əpátik/]
retorn antic de cícliques temences,
[rətórn əntíg də síklikəs təménsəs/]
desassossec febrós de voluptat,
[dəzəsúsék fəβróz də βuluptát/]
ara, altre cop, en el mar, impossible.
[árə/áɫɾə kóp/ən əl már/impusíbbə/]

SUMARI

Pròleg	3
RETORN DEL GOIG	7
VIATGE LLARG	15
ATURA UN JORN.....	21
Traducció del textos	28
Transcripció fonètica	30